

ŞEHR-İ RAMAZAN

ÖZLÜCE NURETTİN TOPÇU KIZ ANADOLU İMAM HATİP LİSESİ RAMAZAN YAYINIDIR

Gösteri/ş/siz ama görünür oruçlar / AKİF EMRE

Tuhaf bir Ramazan güzellemesi hakim genel atmosfere. Gündelik alışkanlıklarımızı biyolojik ve fiziksel olarak değiştirdiği halde hayattan kopuk Ramazan övgüleri. Bedenen yapılan bir ibadetin fiziki etkisinin, bir o kadar da maddi tezahürlerinin, sorumluluklarının toplumsal karşılığının öne çıkması beklenir. Oysa daha içe dönük mistik ve manevi haz etrafında dönüp dolaşıyor yazılıp çizilenler. Televizyon programları iyice magazinleştirdi. Camilerdeki vaazlar son derece mekanikleşti. Bir ibadet elbette her şeyden önce manevidir; maneviyatın kazanıldığı yer de bu dünya ve maddi zemindir. Ramazan'ı yaşamak, köşe yazılarında, televizyon ekranlarında nasıl bir manevi hazzın duyumsandığına dair bitmez tükenmez tecrübelerin uluorta paylaşılması, anlatılması olmasa gerek. Başka bir cihetle, Ramazan edebiyatı önemli bir zenginlik ve birikimdir. Ramazan'a dair yazılanlara bakıldığında ise geleneksel Ramazan edebiyatını bugüne taşıdığı söylenemez. Zaten bunu beklemek de beyhude olur. Ama ana izlek etrafında yenilenmiş bir dil, üslup geliştirilmesi beklenir.. Modern zamanların Ramazan ve oruç ufku Sezai Karakoç'u aşamamış görünüyor. Günümüz Türkçesinin imkânlarıyla, Ramazan iklimine dair onun kavram ve çağrışımları henüz aşılamamış; farklı tekrarları gibi duruyor. Ramazan'a dair bunca söz ve etkinlik; nuhtevası gittikçe boşalan, gerçekliğe dokunmayan, hayattan kopuk, dile getirilmesi, fark edilmesi gerekeni öncelemeyen bir Ramazan güzellemesine dönüşüyor. Orucun ve Ramazan'ın fazileti, kıymeti, manevi değeri bir yana ibadetin, kullanışın bireysel boyutu, manen arınma hedefi tek tek nefis muhasebesiyle gerçekleşir. Bu iç yolculuk, derinlik dillendirilip ifşa edilmeden bizzat yaşanır. Bunu besleyecek olan da cemaattir, İslam toplumdur. Oysa Ramazan'ın hatırlatması gerekenleri görmezden gelerek manevi haz edebiyatı, gerçek manevi sorumluluktan kaçışa dönüşüyor mu? Ramazan'ın görünürlüğü, hayatı kuşatıyor oluşu, rahmeti bizim onu nasıl karşıladığımızdan bağımsız değil. Her tarafta yoğun bir Ramazan güzellemesi yapılırken toplumsal hayat, şehirlerimiz gittikçe bu iklimden uzaklaşıyor. Tıpkı Ramazan'ı içe kıvrık bir ibadete indirgeyen söylem gibi oruçlu olma hali de toplumsal planda hayatın kıyasına itiliyor. Şaşaalı Ramazan programları Ramazan'ın ruhunu boşaltıyor. Gösteri/ş toplumunun dini görüntüsüne dönüşüyor. Gösteri toplumunu sadece Ramazan'daki gösterişe indirgediğinizde zaten hayatı sekülerleştirmiş oluyorsunuz. Çocukluğumda alışveriş için kullanılan fileler vardı. Bizim evde bu fileler pek kullanılmazdı. Zira eve ne aldığınız görülür, alamayanların hakkı geçirdi. Bu inceliği düşünenlerin Ramazan'dan nasıl haz alınacağına dair bir edebiyata ihtiyaçları yoktu ve bu tür Ramazan anmalarına da ihtiyaçları olmuyordu elbette. Normal vakitlerde bile lokantaların içinin dışarıdan görülmenin hoş karşılanmadığı kültürün ruhu kavranmadan orucun neden hayattan sürülmüş olduğu anlaşılamaz.

Sadece Ramazan'da açıktan oruç yemekten değil toplum içinde oruçluluğunu izhar etmenin 'suçluluk' sayılmasından da şikâyetçi olanlar, önce 'pazar filesi'nde bile gösterişten sakınan anlayışla yüzleşmeliler. Hayatın dinle ilişkisini sorgulamayan ve tüm kurum ve ilişkileriyle sekülerleşenlerin Ramazanlarda oruçluya saygıyı talep etme hakları kalmıyor. Oruç hayattan çekilirken Ramazan etkinlikleri toplumsallaşıyor. AVM kültürü hayatı kuşatırken iftarlar belli sınıflar arasında gösteriye dönüşüyor. Bu iki göstergenin temsil ettiği yapısal meseleler görmezden gelindikçe oruç hayattan sürülmeye devam edecek demektir. Muhafazakar modernleşmenin kapitalist ilişki biçimleri sorgulanmazsa çevşenli kapitalizm ile karşı karşıya kalırız. 'Paradigmaya kafa tutan simitçi'nin din anlayışının hayattaki karşılığının ne tür bir sorumluluk ve eylemi gerektirdiği kavranmadan yapılan etkinlikler Ramazan güzellemesinden ibarettir. Adaletsizliklerin görmezden geldiği bir Ramazan ikliminin manevi hazzından bahsetmek ancak samimiyetinin sorgulanması gereken bir dindarlaşmadır. Oysa Müslümanlık bir hesaplama değildir. Kendi nefsinle derinliğine, toplumdaki olumsuzluklarla genişlemesine etkin bir hesaplama, yüzleşme...

BİR AYET

Onlar namazlarını vaktinde, bütün şartları ve rükünleriyle birlikte kılar, hiç geçirmezler. **Mü'minun / 9. Ayet**

BİR HADİS

"İslâm, güzel ahlâktır."(Kenzü'l-Ummâl, 3/17)

Kıt'a

Beden hazzeyler amma rûh zevk almaz atâletten: Çalışmak sonra dinlenmektir ancak kârı dünyânın. Eğer eğlence iş olmaz da iş eğlence olmuşsa, Güzâr etmiş demektir zevk içinde ömrü insânın.

Mehmet Akif ERSOY

25 MART PAZARTESİ

İMSAK VAKTİ :05.27

AKŞAM/İFTAR VAKTİ: 19.28